

Is le meaisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh i gcás 1991/2019/KR maidir le gníomhaíocht an Choimisiúin Eorpaigh maidir le measúnú inbhuanaitheachta do thionscadail gháis ar an Liosta reatha de Thionscadail Leasa Choitinn

Cinneadh

Cás 1991/2019/KR - **Tosaithe an** 10/02/2020 - **Cinneadh an** 17/11/2020 - **Institiúid ábhartha** An Coimisiún Eorpach (Níl aon údar le fiosrúcháin bhreise) |

Bhain an cás le tionscadail gháis a chur san áireamh ar liosta 2019 an Aontais de Thionscadail Leasa Choitinn (PCIInna). Is tionscadail bhonneagair fuinnimh trasteorann iad sin ar cheart dóibh cuidiú le cuspóirí bheartas fuinnimh agus aeráide an Aontais a bhaint amach. Bhí imní ar an ngearánach nach ndearnadh measúnú sásúil ar inbhuanaitheacht na dtionscadail gháis ar an liosta PCI sin, de réir mar is gá.

D'admhaigh an Coimisiún cheana féin go raibh an measúnú inbhuanaitheachta ar thionscadail gháis iarrthacha fo-optamach mar gheall ar easpa sonraí agus modheolaíochtaí neamhleora. Le linn an fhiosrúcháin, chuir an Coimisiún in iúl don Ombudsman go bhfuil nuashonrú á dhéanamh aige ar an gcritéar a úsáidtear chun measúnú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na dtionscadail is iarrthóirí le bheith san áireamh ar an gcéad liosta PCI eile, a tharraingeoidh sé suas in 2021.

I measc nithe eile, meastar go gcuirfeadh san áireamh sa nuashonrú sin CO 2 agus cothromaíocht meatáin, chomh maith le tionchair éifeachtúlachta, agus tionscadail á measúnú. Táthar ag súil go léireoidh an táscaire an tionchar a mheastar a bheidh ag an mbonneagar ar dhéine fhoriomlán gás ceaptha teasa an táirgthe fuinnimh i mBallstát ar leith agus na hastaíochtaí a bhaineann le feidhmiú an bhonneagair féin.

Fáiltíonn an tOmbudsman roimh an bhfíric go n-áiritheoidh an Coimisiún go mbeidh an nuashonrú seo i bhfeidhm sula ndéanfar an cinneadh ar an gcéad liosta PCI eile. Tá sé beartaithe go nglacfar an chéad liosta eile de na tionscadail leasa choitinn sa ráithe dheireanach de 2021.

I bhfianaise chuspóirí an Aontais maidir leis an athrú aeráide agus an inbhuanaitheacht, is trua gur áiríodh tionscadail gáis ar liostaí tionscadail leasa choitinn roimhe seo, gan measúnú ceart a dhéanamh ar a n-inbhuanaitheacht. Chiallaigh sé sin nárbh fhéidir iad a rangú chun na cinn is inbhuanaithe a shainaithint. Mar sin féin, tá an Coimisiún ag déanamh an ghnímh is gá agus is é an toradh atá air sin nach bhfuil údar le tuilleadh fiosrúchán ón Ombudsman ag an bpointe seo.

Cúlra an ghearáin

1. Is príomhthionscadail bhonneagair trasteorann iad tionscadail leasa choitinn a nascann córais fuinnimh thíortha an Aontais, d'fhoill cabhrú leis an Aontas a bheartas fuinnimh agus a chuspóirí aeráide a bhaint amach. Gach dhá bhliain ó 2013 i leith, tá liosta tionscadal leasa choitinn (liosta na dtionscadal leasa choitinn) curtha le chéile ag an gCoimisiún Eorpach. Is féidir le tionscadail a áirítear ar an liosta sin tairbhe a bhaint as nósanna imeachta luathaithe pleanála agus ceadanna, agus is féidir leo a bheith incháilithe do mhaoiniú ón Aontas faoin tSaoráid um Chónascadh na hEorpa [1] .

2. Le Rialachán GTE-F [2] , bunaítear creat chun tionscadail leasa choitinn a shainaithint, a phleanáil agus a chur chun feidhme. Sainaithnítear ann naoi gconair tosaíochta straitéiseacha maidir le bonneagar geografach fuinnimh i réimsí an leictreachais, an gháis agus na hola.

3. **Oibríonn** an gearánach le haghaidh eagraíocht neamhrialtasach chomhshaoil. Idir an 19 agus an 28 Deireadh Fómhair 2019, mhalartaigh an gearánach agus an Coimisiún roinnt ríomhphost maidir le tionscadail breosla iontaise a áireamh ar an gceathrú liosta PCI (an liosta is déanaí). Bhí imní ar an ngearánach maidir le hinbhuanaitheacht tionscadail gáis ar leith agus conas a rinneadh measúnú air sular chinn an Coimisiún an tionscadal a chur san áireamh ar liosta na dtionscadal leasa choitinn.

4. Sa mhalartú sin, thagair an Coimisiún do thuairim ón nGníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER), inar léiríodh ábhair imní faoin gcaoi a ndéantar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis a mheasúnú i gcomhthéacs liosta na dtionscadal leasa choitinn a tharraingt suas, agus cad a chiallaíonn sé sin d'inmharthanacht fhadtéarmach na dtionscadal sin. [3]

5. **Chuir** an Coimisiún in iúl don ghearánach go bhfuil sé ag obair ar fheabhas a chur ar na huirlisí agus na nósanna imeachta anailíseacha chun measúnú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis mar chuid den anailís ar thionscadail iarrthacha ar liostaí PCI amach anseo.

6. Mar sin féin, d'athdhearbhaigh an gearánach a imní go bhfuil tionscadail sa cheathrú liosta tionscadail leasa choitinn nach ndearnadh measúnú orthu ar bhealach fiúntach maidir le

tionchair aeráide nó inbhuanaitheachta. Agus é míshásta le freagra an Choimisiúin, chuaigh an gearánach i dteagmháil leis an Ombudsman an 29 Deireadh Fómhair 2019.

An fiosrúchán

7. D'oscail an tOmbudsman fiosrúchán chun scrúdú a dhéanamh an ndearna an Coimisiún iarracht a chinntiú go ndearnadh measúnú ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis sular áiríodh iad ar liosta na dtionscadal leasa choitinn, agus conas a d'fhéach sé lena chinntiú. [4]

8. **Le linn** an fhiosrúcháin, sheol an tOmbudsman ceisteanna mionsonraithe chuig an gCoimisiún [5] agus fuair sé a fhreagra [6], ar thug an gearánach trácht orthu [7].

9. An 22 Meán Fómhair 2020, d'iarr foireann fiosrúcháin an Ombudsman ar an gCoimisiún nuashonrú a thabhairt ar an gcritéar inbhuanaitheachta nua a d'fhógair sé do lár 2020, chomh maith le staidéar gaolmhar. Chuir an Coimisiún an nuashonrú ar fáil an 27 Deireadh Fómhair 2020.

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

Measúnuithe inbhuanaitheachta a rinneadh roimhe seo ar thionscadail leasa choitinn

10. **Dúirt** an Coimisiún, roimh an gceathrú liosta PCI, go ndearnadh measúnú ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis féideartha ar bhealaí éagsúla. Mar sin féin, mar gheall ar easpa sonraí atá ar fáil go haonfhoirmeach, a bhí comhsheasmhach agus cruinn, cuireadh cosc ar mheasúnú iomlán sásúil agus comhsheasmhach. Ba chuspóir don cheathrú liosta PCI é sin a cheartú. Dá réir sin, cuireadh de chúram ar Líonra Eorpach na nOibreoirí Córais Tarchurtha Gáis (ENTSOG) [8] measúnú inbhuanaitheachta a áireamh ina anailís costais/sochair. Rinneadh é sin chun an measúnú aonfhoirmeach agus an chomhsheasmhacht a bhí ag teastáil le haghaidh na hinbhuanaitheachta a chinntiú, rud a d'fhéadfaí a úsáid i rangú na dtionscadal gáis is iarrthóirí. Den chéad uair, rinneadh iarracht tairbhí inbhuanaitheachta a chainníochtú i bhfoirm laghdú astaíochtaí CO₂.

11. **Dúirt** an Coimisiún go raibh an cur chuige a mhol ENTSOG bunaithe ar thoiridh nach léireodh *gach* tionscadal gáis go huathoibríoch *ach* tairbhí dearfacha i dtreo mhaolú CO₂, mar gheall ar aistrithe breosla ó ghual go gás, agus sciar suntasach de ghás in-athnuaite [9]. Níor cuireadh san áireamh tionchair dhiúltacha, amhail méaduithe a d'fhéadfadh teacht ar gháis cheaptha teasa. Ós rud é nach ndearnadh aon anailís mhionsonraithe ar na cásanna éagsúla sna tíortha aonair, bheadh fíorthairbhí inbhuanaitheachta a bhaineann go sonrach le tionscadail fós dofheicthe agus neamh-inchainníochtaithe. Dá bhrí sin, ní rabhtas in ann aon idirdhealú a dhéanamh leis an gcur chuige sin idir tionscadail a bhfuil tairbhí inbhuanaitheachta i ndáiríre ag baint leo agus tionscadail nach mbaineann tairbhí inbhuanaitheachta leo agus a d'fhéadfadh astaíochtaí gás ceaptha teasa a mhéadú fiú. Chuir an Coimisiún in iúl gur chuir sé na lochtanna sa mheasúnú inbhuanaitheachta ar thionscadail gáis iarrthaigh i gcrích nuair a forbraíodh agus

nuair a cuireadh i bhfeidhm an mhodheolaíocht mheasúnaithe don cheathrú liosta PCI in earrach na bliana 2019.

12. I mí Mheán Fómhair 2019, rinne ACER an bhearna sa mhodheolaíocht mheasúnaithe a tharchur go poiblí. Thug sí dá haire go mbíonn bearnaí suntasacha sa mheasúnú ar fhiúntas nó míbhuntáistí tábhachtacha na dtionscadal mar thoradh ar an gcur chuige a glacadh sa phróiseas roghnúcháin PCI, eadhon gan an measúnú inbhuanaitheachta a chuireann ENTSG ar fáil a úsáid agus gan aon rogha mhalartach a mholadh. De réir ACER, ós rud é nach ndéantar measúnú fóna ar rannchuidiú na dtionscadal leis an inbhuanaitheacht, bíonn éiginnteacht mhór agus amhras ann maidir le hinmharthanacht (nó fiú an gá) le haghaidh na dtionscadal san fhadtearma.

13. Thug an Coimisiún dá aire nach raibh an measúnú inbhuanaitheachta mar bhonn chun stádas PCI na dtionscadal gáis sin a dhámhachtain. Dúirt sé gur *léirigh gach tionscadal gáis ar liostaí PCI “go dtí seo rannchuidiú leis an gcuid eile de na critéir [...] ar ar a mbonn a roghnaíodh iad mar TLCanna”* [10].

14. D’easaontaigh an gearánach le conclúid an Choimisiúin go ndearnadh measúnú cuí ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis ar liosta na dtionscadal leasa choitinn. D’áitigh sé gur léirigh tuairim ACER go raibh locht ar an measúnú, agus, dá bhrí sin, nach féidir leis dlí an Aontais a chomhlíonadh go hiomlán. Bhí an gearánach fós den tuairim gur cheart don Choimisiún athmheasúnú a dhéanamh ar gach tionscadal breosla iontaise ar an liosta reatha PCI.

Measúnuithe inbhuanaitheachta ar thionscadail leasa choitinn amach anseo

15. Dúirt an Coimisiún go raibh critéar inbhuanaitheachta nuashonraithe á fhorbairt agus gur cheart dó a bheith réidh chun measúnú a dhéanamh ar thionscadail iarrthacha don chúigiú liosta PCI. [11] Chun na críche sin, choimisiúnaigh an Coimisiún staidéar chun an bailiú sonraí ábhartha a chinneadh agus chun modheolaíochtaí anailíseacha a sholáthar chun anailís a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na dtionscadal iarrthach do liosta na dtionscadal leasa choitinn. Foilsíodh an staidéar seo. [12]

16. Bunaithe ar thorthaí an staidéir, thug an Coimisiún le fios go gcuirfidh sé an critéar inbhuanaitheachta i bhfeidhm. Áirítear sa staidéar roinnt moltaí a bhfuil an Coimisiún ag obair le ENTSG lena n-áirítear iad. Ina theannta sin, forbrófar modheolaíocht sna grúpaí réigiúnacha chun an critéar inbhuanaitheachta a chur san áireamh sa phróiseas chun tionscadail leasa choitinn a bheidh ann amach anseo a roghnú. [13] Chuir an Coimisiún in iúl freisin go bhfuil sé ag tarraingt ar an gComhaontú Glas don Eoraip [14] agus ar an aistriú dícharbónaithe le haghaidh sainmhíniú nua ar conas measúnú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na dtionscadal. [15]

17. Leis an gcritéar inbhuanaitheachta nuashonraithe, ba cheart a áirithiú go gcuirfear leibhéal CO₂ agus leibhéal na n-astaíochtaí meatáin, chomh maith le tionchair éifeachtúlachta, san áireamh sa mheasúnú ar thionscadail. Go háirithe, ba cheart a chur san áireamh leis sin an

tionchar a mheastar a bheidh ag an mbonneagar atá beartaithe ar dhéine fhoriomlán gás ceaptha teasa an táirgthe fuinnimh i mBallstát ar leith de chuid an Aontais agus na hastaíochtaí a bhaineann le feidhmiú an bhonneagair féin.

18. Ar deireadh, chuir an Coimisiún in iúl gur thosaigh Ard-Stiúrthóireacht an Fhuinnimh ar thaighde a dhéanamh in 2019 ar astaíochtaí meatáin a seoladh. Táthar ag súil leis an staidéar deiridh in 2020, agus deirtear go ndéanann sé anailís ar an ngné aeráide den ‘slabhra luacha gáis’, rud a chiallaíonn go bhfuil taiscéalaíocht agus táirgeadh gáis ina iomláine; cóireáil agus leachtú, iompar agus dáileadh. [16] Tá straitéis de chuid an Aontais chun astaíochtaí meatáin mianraí a laghdú ar fáil freisin.

Measúnú an Ombudsman

19. Aontaíonn an Coimisiún agus an gearánach araon go raibh measúnuithe inbhuanaitheachta ar thionscadail gáis iarrthacha fo-optamach. Mar thoradh air sin, níor cuireadh inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis a áiríodh ar an gceathrú liosta tionscadal leasa choitinn (agus liostaí roimhe seo) san áireamh go leordhóthanach.

20. Tugann an tOmbudsman dá aire go bhfuil cuspóirí an AE maidir le spriocanna athraithe aeráide agus inbhuanaitheacht bainte amach go práinneach agus feasacht mhéadaithe ar an ngéarchéim aeráide ag dul i méid. Sa chomhthéacs seo, is oth leis an Ombudsman nach ndearna an Coimisiún iarracht níos luaithe feabhas a chur ar na sonraí a bhí ar fáil agus ar na modheolaíochtaí anailíseacha a cuireadh i bhfeidhm, ionas go bhféadfaí TLCanna gáis iarrthacha a rangú bunaithe ar a n-inbhuanaitheacht.

21. Tugann an tOmbudsman dá aire go bhfuil an Coimisiún ag obair ar fheabhas a chur ar an modheolaíocht chun measúnú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis iarrthaigh, d’fhonn astaíochtaí gás ceaptha teasa (CO₂ agus meatán) na dtionscadal a chur san áireamh, chomh maith leis na tionchair éifeachtúlachta a d’fhéadfadh a bheith ann.

22. Ceanglaítear le Rialachán GTE-F [17] nach mór do thionscadal gáis is iarrthóir rannchuidiú go suntasach le ceann amháin ar a laghad de na ceithre chritéar mhalartacha a liostaítear thuas (is inbhuanaitheacht ceann amháin). D’fhág fiosrúchán an Ombudsman gur thángthas ar an gconclúid nár roghnaíodh aon cheann de na tionscadail gáis iarrthacha bunaithe ar an ionchas go gcuirfeadh sé go mór le hinbhuanaitheacht. Dá réir sin, is cosúil gur i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme a roghnaíodh na tionscadail leasa choitinn, a tharla bunaithe ar chritéir eile.

23. Liostaítear i rialachán GTE-F táscairí [18] ar cheart iad a chur san áireamh sa mheasúnú ar thionscadail gáis, ina luaitear go ndéanfar an inbhuanaitheacht *a thomhas mar rannchuidiú tionscadail chun astaíochtaí a laghdú, chun tacú le cúltaca do ghiniúint leictreachais in-athnuaite nó d’iompar gáis in-athnuaite agus bithgháis, agus na hathruithe a bhfuiltear ag súil leo i ndálaí aeráide á gcur san áireamh* ”.

24. Tugann an tOmbudsman dá aire, i gcás TLCanna a bheidh ann amach anseo, go gcuirfear san áireamh sa mheasúnú inbhuanaitheachta leibhéal na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa agus na tionchair éifeachtúlachta, chomh maith leis an tionchar ar dhéine foriomlán gás ceaptha teasa an táirgthe fuinnimh i mBallstáit an AE agus ar na hastaíochtaí a bhaineann le feidhmiú an bhonneagair féin.

25. Ós rud é go bhfuil an gníomh riachtanach á dhéanamh ag an gCoimisiún anois, is é conclúid an Ombudsman nach bhfuil údar le tuilleadh fiosrúchán. Leis na bearta atá beartaithe ag an gCoimisiún, ba cheart aghaidh a thabhairt ar na heasnamh sa mheasúnú inbhuanaitheachta ar thionscadail leasa choitinn gáis iarrthaigh. Go háirithe, tugtar le tuiscint leis sin an critéar inbhuanaitheachta a thabhairt cothrom le dáta ionas go gcuirfear san áireamh ann astaíochtaí gás ceaptha teasa agus tionchair éifeachtúlachta, chomh maith leis an tionchar ar dhéine foriomlán gás ceaptha teasa an táirgthe fuinnimh i mBallstáit an Aontais agus ar na hastaíochtaí a bhaineann le feidhmiú an bhonneagair atá beartaithe. Ba cheart an critéar nuashonraithe sin a bheith i bhfeidhm sula ndéanfar measúnú ar thionscadail gáis is iarrthóirí don chúigiú liosta tionscadail leasa choitinn, ar cheart iad a ghlacadh sa ráithe dheireanach de 2021.

26. Ar deireadh, tugann an tOmbudsman dá aire tiomantas an Choimisiúin i leith na hinbhuanaitheachta i gcomhthéacs an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip, chomh maith leis an tionscnamh a rinne an Coimisiún i gcomhthéacs na sprice AE a dhéanamh neodrach ó thaobh na haeráide de faoi 2050. D'fhéadfaí a rá go bhfuil an pobal ag súil go léireofar é sin sna beartais agus sna tionscnaimh nithiúla a mhol an Coimisiún amach anseo, mar shampla i réimse an fhuinnimh. Chuige sin, ba cheart go mbeadh inbhuanaitheacht chun tosaigh ag na tionscadail a áirítear ar liostaí tionscadail leasa choitinn amach anseo agus ba cheart go mbeadh an mheastóireacht ar thionscadail gáis iarrthacha bunaithe ar chritéir. Céim thábhachtach chun na críche sin ab ea feabhas a chur ar an gcaoi a ndéantar measúnú ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis is iarrthóirí.

Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a leanas:

Ós rud é go bhfuil an Coimisiún ag obair ar fheabhas a chur ar an modheolaíocht agus ar an mbailiú sonraí chun measúnú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na dtionscadal gáis iarrthaigh do liosta na dtionscadal leasa choitinn, measann an tOmbudsman Eorpach nach bhfuil údar le tuilleadh fiosrúchán ag an bpointe seo.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly

An tOmbudsman Eorpach

Strasbourg, 17/11/2020

IARSCRÍBHINN

Is é seo a leanas an nós imeachta as a n-eascraíonn glacadh liosta na dtionscadal leasa choitinn ag an gCoimisiún:

- 1) Is iad na tionscnóirí a mholann na tionscadail is iarrthóirí.
- 2) Is iad Grúpaí Réigiúnacha, ar a bhfuil ionadaithe ó aireachtaí inniúla, údarais rialála náisiúnta, oibreoirí córais tarchurtha gáis agus leictreachais aonair agus tionscnóirí tionscadail eile, Líonra Eorpach na nOibreoirí Córais Tarchurtha Gáis (ENTSO) don ghás, an Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh agus an Coimisiún Eorpach, a dhéanann an chéad mheasúnú agus roghnú ar TLCanna.

Déanann na Grúpaí Réigiúnacha meastóireacht ar na hiarratais de réir na gcritéar ginearálta agus sonracha mar a shainítear iad i Rialachán GTE-F.

Tá cruinnithe na nGrúpaí Réigiúnacha oscailte do gach páirtí leasmhar, amhail eagraíochtaí comhshaoil agus tomhaltóirí agus ionadaithe na sochaí sibhialta, a dtugtar cuireadh dóibh, a dtéitear i gcomhairle leo agus a bhfuiltear ag súil go gcuirfidh siad leis an obair a dhéanann na grúpaí sin.

- 3) Tar éis na measúnuithe sin, glacann an Coimisiún liosta na dtionscadal leasa choitinn formheasta trí nós imeachta maidir le gníomh tarmhligthe [20] .

- 4) Cuireann an Coimisiún liosta na dtionscadal faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ansin. Tá dhá mhí ag na hinstiúidí sin chun cur i gcoinne an liosta, nó féadfaidh siad síneadh dhá mhí a iarraidh chun a seasamh a thabhairt chun críche. Mura ndiúltaíodh an Pharlaimint ná an Chomhairle don liosta, tiocfaidh sé i bhfeidhm. Ní féidir leis an bParlaimint ná leis an gComhairle leasuithe ar an liosta a iarraidh.

[1] Féach:

<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects>
[Nasc].

[2] Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 maidir le treoirínte le haghaidh bonneagair thras-Eorpaigh fuinnimh: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Nasc].

[3] Tá tuairim ACER an 25 Meán Fómhair 2019 ar fáil anseo:

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Opinions/Opinions/ACER%20Opinion%2019-2
[Nasc].

[4] Ba intuigthe sa ghearán an cheist maidir le húsáid éifeachtúil agus inbhuanaithe acmhainní le haghaidh tionscadail ola ar liosta na dtionscadal leasa choitinn. Dá bhrí sin, chuir an tOmbudsman é seo leis ar a tionscnamh féin, chun ligean don Choimisiún aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist seo chomh maith. Tar éis dó míniú an Choimisiúin a fháil, chinn an tOmbudsman nach raibh forais leordhóthanacha ann chun tuilleadh fiosrúcháin a dhéanamh ar an ngné sin.

[5] Féach: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/124432> [Nasc].

[6] Féach: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/129929> [Nasc].

[7] Féach: <https://www.ombudsman.europa.eu/correspondence/135062> [Nasc].

[8] Is é misean ENTSG comhar a éascú agus a fheabhsú idir oibreoirí náisiúnta córais tarchurtha gáis (OCTanna) ar fud na hEorpa chun a áirithiú go bhforbrófar córas tarchurtha uile-Eorpach i gcomhréir le spriocanna fuinnimh AE. Gach dhá bhliain, glacann ENTSG ‘plean forbartha gréasáin deich mbliana’. Is féidir le tionscadail atá san áireamh sa phlean iarratas a dhéanamh lena n-áireamh ar liosta na dtionscadal leasa choitinn. Féach: <https://www.entsog.eu/> [Nasc].

[9] Mhínigh an Coimisiún gur tharla sé sin mar gheall ar lasca breosla ó thruailliú go breoslaí iontaise ar lú an truailliú a dhéanann siad, mar shampla ó ghual go gás, agus méid suntasach gáis in-athnuaite.

[10] Ní gá go mbeadh ar thionscadal gáis rannchuidiú suntasach a dhéanamh ó thaobh na hinbhuanaitheachta de le rialachán GTE-F. De réir Airteagal 4(b), “ba cheart go *rannchuideodh tionscadail gháis go mór le ceann amháin ar a laghad de na critéir shonracha seo a leanas:*

(i) comhtháthú margaidh...; (II) cinnteacht an tsoláthair...; (III) iomaíocht...; (IV) inbhuanaitheacht. Féach freisin fonóta 1.

[11] Tosófar ag deireadh 2020 leis an bpróiseas chun tionscadail gáis a roghnú lena gcur san áireamh sa chéad liosta eile. Tá sé beartaithe an liosta a ghlacadh don ráithe dheireanach de 2021.

[12] Is féidir an staidéar a fháil anseo:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/364d69a4-1744-11eb-b57e-01aa75ed71a1/language-en?WT>
[Nasc]. Is é mí an Mheithimh 2020 an dáta ar an leagan deiridh den staidéar. Sular foilsíodh í, cuireadh an tuarascáil i láthair agus pléadh go himmheánach í. Seoladh an tuarascáil lena foilsíú i mí Dheireadh Fómhair agus foilsíodh í roimh an bhFóram bliantúil um Bonneagar Fuinnimh, a eagraíodh i gCóbanhávan an 29 Deireadh Fómhair. Rinneadh an staidéar a chur i láthair agus a phlé le páirtithe leasmhara anseo.

[13] Féach an iarscríbhinn le haghaidh tuilleadh sonraí faoin nós imeachta chun liosta PCI a bhunú.

[14] Féach: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en [Nasc].

[15] Féach: <https://www.investigate-europe.eu/en/2020/klaus-dieter-borchardt/>.

[16] Féach:

https://ec.europa.eu/energy/topics/oil-gas-and-coal/methane-emissions_en#a-study-to-identify-knowledge-gaps-on- [Nasc].

[17] Airteagal 4(2)(b)

[18] I gcomhréir le hAirteagal 4(3) den Rialachán: “ *Maidir le tionscadail a thig faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh a leagtar amach in Iarscríbhinn II.1 go 3, déanfar na critéir a liostaítear san Airteagal seo a mheasúnú i gcomhréir leis na táscairí a leagtar amach in Iarscríbhinn IV.2 go 5. ”.*

[19] Féach:

<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/infrastructure/projects-common-interest/regional-groups-and-their-role> [Nasc].

[20] Féach tuilleadh eolais:

https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/adopting-eu-law/implementing-and-delegated-acts_en [Nasc].